

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/246/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613202333
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8613202333.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Anny Ilčinovej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s. Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený ERASMUS LEGAL s.r.o. Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanej U. H., bytom G. H. XXX/XX, R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Občianske združenie Slovenských spotrebiteľov, AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO : 42 264 154, právne zastúpené JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1.431,46 Eur s prísl. o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č. k. 2C/121/2013 -27 zo dňa 24.7.2013 takto

r o z h o d o l :

Potvrdzuje rozsudok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 702,83 Eur z titulu istiny a v zamietavom výroku o úrok z úveru.

Zrušuje rozsudok vo výroku o priznaní 0,024 % úroku z omeškania ročne od 14.7.2010 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 702,83 Eur s 0,024 % úrokom z omeškania ročne od 14.7.2010 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 1.431,46 Eur, kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu vo výške 345,96 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.431,46 Eur od 17.4.2013 do zaplatenia.

Súd poukázal na obsah pripojených listinných dôkazov najmä úverovú zmluvu č. 3812084856 uzatvorenú medzi účastníkmi konania dňa 15.1.2009, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanej úver vo výške 1.327,76 Eur, ktorý sa zaviazala žalovaná splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 49,33 Eur. Lehota splatnosti úveru bola v rozsahu 60 - tich mesiacov po poskytnutí úveru, pričom v zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov vo výške 41,7 % a ročná úroková sadzba vo výške 34,78 %, pričom celkové náklady spotrebiteľa boli vo výške 1.518,64 Eur. K zosplatneniu úveru došlo k 13.7.2010, pričom žalobca listom zo dňa 28.6.2010 vyzval žalovanú k okamžitej úhrade zostávajúcej časti úveru spolu so zmluvnou pokutou vo výške 2.286,52 Eur.

Z predloženého splátkového kalendára žalovanej (v spise na č. I. 3) vyplýva, že žalovaná na poskytnutom úvere zaplatila celkom sumu 624,93 Eur a to dňa 5.3.2009 sumu 52,70 Eur, dňa 8.4.2009 sumu 52,- Eur, dňa 11.5.2009 sumu 50,- Eur, dňa 30.7.2009 sumu 52,65 Eur, dňa 11.8.2009 sumu 53,- Eur, dňa 19.8.2009 sumu 52,58 Eur, dňa 21.10.2009 sumu 100,- Eur, dňa 14.12.2009 sumu 113,- Eur a dňa 12.2.2010 sumu 99,- Eur.

Súd s poukazom na ustanovenie § 3, § 39, § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, posudzoval dôvodnosť uplatneného nároku a uviedol, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 1 rok do 5 rokov v decembri roku 2008 predstavoval úrok 14,64 % ročne. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom prípade bol viac ako dvojnásobne vyšší. Dohodu o výške úrokov súd posúdil v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka ako dohodu absolútne neplatnú s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009 a s prihliadnutím na spotrebiteľský charakter zmluvy.

Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom teda treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola vo výške 34,78 % a podľa údajov Národnej banky Slovenska, bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci december 2008 na úrovni 14,64 % ročne. Dohodnutá výška úrokov prekračuje priemernú úrokovú mieru, a preto je v rozpore s dobrými mravmi a neplatná v celom rozsahu.

Žalobca poskytol žalovanej sumu 1.327,76 Eur, z ktorej žalovaná zaplatila sumu 624,93 Eur, a preto súd zaviazal žalovanú zaplatiť sumu 702,83 Eur spolu s 0,024 % úrokom z omeškania ročne od 14.7.2010, kedy sa stala splatná zvyšná časť úveru na základe listu zo dňa 28.6.2010. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalobca. Namietal rozsudok v celom rozsahu. Poukázal na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj odňatie možnosti konať pred súdom, ďalej nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Nesúhlasil s posúdením dohody o výške úveru ako absolútne neplatnej. Poukázal na nepreskúmateľnosť tejto časti napadnutého rozhodnutia, lebo súd prvého stupňa uviedol, že je v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka a následne uviedol, že v danom prípade je úver poskytnutý bezúročne. Poukázal i na § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch s tým, že spotrebiteľský úver je bezúročný v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti v odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, pričom náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa ročnej úrokovej sadzby sú uvedené pod písmenom h/. V danom prípade v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol uvedený údaj o výške úroku z úveru, a preto sa nejedná o úver bezúročný. V tejto časti preto namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, t. j. porušenie práva účastníka na súdnu ochranu spočívajúceho v odňatí možnosti konať pred súdom, ako aj nesprávneho rozhodnutia. Ďalej namietal výšku úrokovej sadzby. Posúdenie výšky úrokovej sadzby súdom podľa úrokovej miery vzťahujúcej sa na úvery poskytované bankami nepovažoval za správne. Zákonom stanovená maximálna výška odplaty za poskytovanie spotrebiteľských úverov zo strany nebankových spoločností je v priemere vyššia než úroková sadzba bánk a zohľadňuje aj skutočnosť, že nebankové spoločnosti podstupujú pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vyššie riziko. Ďalej namietal priznaný úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka s ustanovením § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.. Zdôraznil, že si uplatňovali úrok z omeškania vo výške 0,024 %, denne pričom súd priznal úrok z omeškania vo výške 0,024 % ročne. Z tohto dôvodu žiadali zmeniť napadnuté rozhodnutie a žalobe vyhovieť alebo zrušiť rozhodnutie a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnili si náhradu trov konania, ktorú špecifikoval.

Žalovaná sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrila.

Podaním zo dňa 6.12.2013 (spise na č.l. 64) oznámilo vstup do konania Občianske združenie Slovenských spotrebiteľov, AZ, Petrovská 10, Skalica, IČO : 42 264 154 na strane žalovanej.

Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj na internetovej stránke od 25.6.2014 (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci, odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa správne vo veci rozhodol ohľadne priznania istiny vo výške 702,83 Eur, čo predstavuje rozdiel zaplatenej sumy žalovanou z titulu poskytnutého úveru vo výške 624,93 Eur a výšky úveru vo výške 1.327,76 Eur. V tejto časti preto odvolací súd nepovažoval odvolanie žalobcu za dôvodné, a preto napadnutý rozsudok vo výroku o priznaní istiny potvrdil ako vecne správny v súlade s ust. § 219 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku.

Vo vzťahu k dohode o výške úroku z úveru, súd prvého stupňa správne vychádzal z posúdenia právneho vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského. Skúmal či dojednania o výške úroku z úveru nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako aj skúmal dôvodnosť výšky uplatneného úroku z úveru. S poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka súd uzavrel, že dohoda o výške úroku z úveru je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi vzhľadom na jej dohodnutú výšku. Dohodnutú výšku úroku z úveru vo výške 34,78 % ročne, súd považoval správne za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi s prihliadnutím na priemernú úrokovú sadzbu obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci december 2008 vo výške 14,64 %. Z tohto dôvodu následne súd uviedol, že poskytnutý úver je bezúročný vzhľadom k tomu, že pri neplatnosti právneho úkonu sú účastníci navzájom si povinní vrátiť poskytnuté plnenie. Len nedoplnenie dôvodu pre ktorý je úver bezúročný nemalo za následok nesprávnosť rozhodnutia. Aj v tejto časti preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v súlade s ust. §219 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd však súhlasí s názorom právneho zástupcu žalobcu, že sčasti je odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nepreskúmateľné pre neuvedenie dôvodov o priznaní úroku z omeškania vo výške 0,024 % ročne od 14.7.2010.

V sporovom konaní je súd viazaný žalobným návrhom (§ 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a z obsahu žaloby, ako aj jednotlivých podaní žalobcu vyplýva, že žalobca si uplatňuje úrok z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.431,46 Eur od 17.4.2013 do zaplatenia. Priznaním úroku z omeškania ročne, súd prvého stupňa prekročil žalobný návrh vrátane priznania úroku z omeškania od 14.7.2010, lebo v tejto časti bol taktiež viazaný žalobným návrhom, v ktorom si žalobca uplatnil úrok z omeškania od 17.4.2013.

Náležité zdôvodnenie rozhodnutia súdu je súčasťou práva účastníka na súdnu ochranu zaručeného Ústavou SR, ako aj v súlade s právom na spravodlivý súdny proces. Namietanú nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a tým porušenie procesných práv účastníkov na riadne a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia, odvolací súd považoval za dôvodné, a preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o priznaní 0,024 % úroku z omeškania ročne od 14.7.2010 do zaplatenia a v súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Je ním nielen procesný postup súdu, ale aj jeho rozhodnutie, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť svoje práva.

V danom prípade nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia spočívala v neuvedení dôvodov v časti priznaného úroku z omeškania ročne od 14.7.2010, a nie denne od 17.4.2013, o ktorom nároku je potrebné opätovne rozhodnúť súdom prvého stupňa.

Podľa ust. § 226 Občianskeho súdneho poriadku, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa ust. § 224 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.